

BERGEN LIGHTS

Bergen Internasjonale Lysfestival

*En internasjonal festival som setter lys på
kunst, kreativ belysning, lek, innovasjon og miljø*

PROSJEKTBEKRIVELSE

BERGEN INTERNASJONALE LYSFESTIVAL «BERGEN LIGHTS» (arbeidstittel)

Den første lysfestivalen planlegges arrangert 17.-19. januar 2020, men flere verk og noe av belysningen vil kunne stå lenger. Jubileumsmarkeringen for "Bergen 950 år" vil være en viktig del av lysfestivalen og er tenkt arrangert den 18. januar, på samme tid ønsker vi at det kan markeres at Hordaland og Sogn og Fjordane har blitt slått sammen til ett fylke.

I tillegg til å prege Bergen sentrum legges det blant annet opp til at lysverk ved innfartsårer og kollektivtraseer, som buss- og bybanestopp, leder publikum inn til sentrum.

Det er ytre ønske i faggruppen "Lyskultur" om et fagseminar i tilknytning til festivalen.

Fagseminaret er tenkt arrangert som en årlig begivenhet.

Vi har som mål at "Bergen Lyser" skal bli en internasjonal festival som setter Bergen på kartet som et sentrum for lyskunst og kreativ bruk av lys. Vi ønsker å være en innovativ festival som viser kreativitet, miljøansvar og bærekraft. I perioden som festivalen pågår skal Bergen formelig talt lyse. Byens brukere skal få oppleve nye og spennende måter å belyse på, vi skal la oss imponere av kunstneriske lysinstallasjoner, og vi skal få muligheten til å leke med lys i parker og byrom. Festivalen skal involvere publikum, blant annet med bruk av interaktive installasjoner. Festivalen skal appellere bredt, men også være faglig stimulerende både for kunstnere og lyseksperter.

MÅLGRUPPE

Festivalen skal være for alle som besøker Bergen sentrum i festivalperioden. Det inkluderer alle innbyggere samt tilreisende både nasjonalt og internasjonalt. Barn og unge, familier, voksne og eldre er alle vår målgruppe. Festivalen skal i tillegg til å nå ut bredt, være inspirerende for fagpersoner, kunstnere og studenter. Vi vil streame jubileumsmarkeringen slik at de som ikke har anledning til å reise inn til byen kan følge den på våre nettsider, på sosiale medier og i andre kanaler.

BÆREKRAFTMÅL

Festivalen setter lys på miljø og bærekraft. Vi ønsker at flere av installasjonene skal drives av solceller, og vi er i gang med å undersøke muligheten for dette. Utover det bruker vi bla. led-lys som krever lite strøm. Festivalen setter også "lys" på vårt viktige havmiljø. Vi vil oppfordre til å dempe vanlig belysning i dagene og timene festivalen pågår. Vi har som mål at midlertidige verk gjenbrukes. Vi vil også velge leverandører som driver bærekraftig. Vi ønsker å samarbeide med et internasjonalt galleri med omreisende verk, som ikke bare allerede gjenbrukes verk men som også vil kunne ta egenproduserte midlertidige verk inn i sin katalog og leie dem ut til andre festivaler

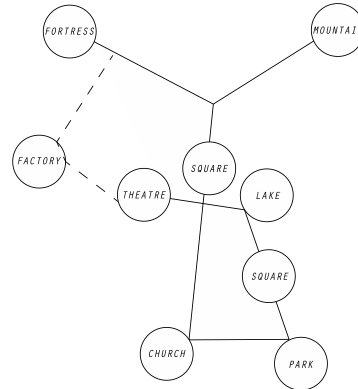
Det er viktig for oss å inkludere bredt og vi inviterer til tverrfaglige samarbeid hvor bl.a. studenter ved UiB, Fakultet for kunst, musikk og design, Høgskolen på Vestlandet og Museum Vest kan få mulighet til å presentere arbeider i forbindelse med festivalen.

OMRÅDER VI SØKER FINANSIERING TIL

På møtet med Fylkeskommunen 19. juni forstod vi det slik at byfjellene, og markeringen av Vestland er et spesielt fokusområde for dere.

Kart som viser de ulike områdene som blir preges av lysfestivalen.

Stilisert kart over rute

Kartet med fargede felt viser omrisset av byens sentrale steder som kan berøres av lysfestivalen. Det stiliserte kartet viser hvordan vi ser for oss lys-ruten, fra Nygårdsparken nederst til høyre til festningsområdet øverst til venstre.

GLOBAL RAINBOW

Yvette Mattern er en amerikansk kunstner som tar i bruk et stort byrom med sitt verk «Global Rainbow». Vi ønsker å inkludere fjellene i lysfestivalen og vi ser på dette verket som en ypperlig måte å gjøre dette med. Verket har vært oppført i flere store byer som Berlin, New York, Nantes, London mm. Vi foreslår at det plasseres på byfjellene som et signalverk som markerer byen mellom de syv fjell, og hovedstaden i vår region. Regnbuen kan besøke flere byer og dermed markere sammenslåingen til ett fylke: Vestland.

Synlighet fra byen

Fløyen og Ulriken er synlig fra hele byen og velegnet for store lysverk. For å sette fokus på byfjellenes enorme betydning for byen, innbyggerne og tilreisende, ønsker vi å få det verdensberømte lyskunstverket "Global Rainbow" til byen.

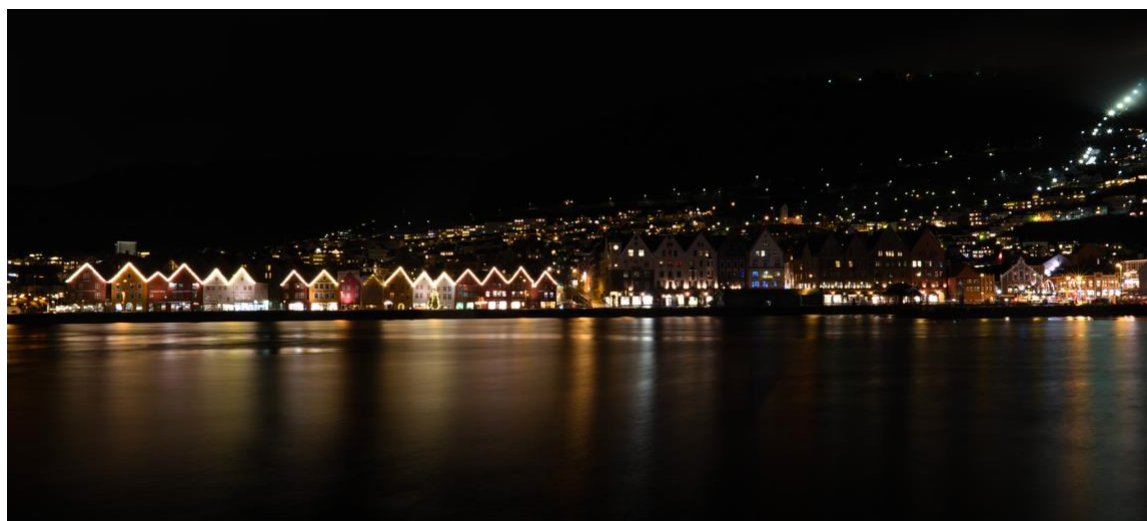
Denne laser-regnbuen er et omreisende prosjekt som plasserer en kunstig, flat,

regnbue over byen. Vi ser for oss at denne kan plasseres med utgangspunkt på Fløyen, og ha landingspunkt på Ulriken. Vi har vært i kontakt med kunstneren og håper å kunne realisere prosjektet. Kostnadsrammen er kr 400.000 inkl opprigg og nedrigg. I tillegg vil det komme et beløp for risikoanalyse i forkant, ca 50.000, samt transport og overnatting for crewet på tre personer i tre dager. Anslått sum er ca 480.000,- for installasjonen i Bergen. Vi ser for oss at verket vil kunne turnere til enkelte steder i Vestland (for eksempel Florø og Odda) etter at verket er vist i Bergen.

Det vil bli en lavere kostnad sammenlagt for flere steder bekrefter kunstneren, uten at hun har gitt oss detaljer på dette.

JUBILEUMSFORSTILLING: “HAVBYEN BERGEN 950 ÅR”

Bryggen, Vågen

Bergen kommune har bevilget kr 1 mill. til gjennomføring av festivalen for markering av “Bergen 950 år”. Forutsetningen er at markeringen inngår i festivalen, noe som igjen forutsetter at de kongelige blir invitert. Dermed setter Bergen kommune rammen for en storstilt markering og viser samtidig begeistring for lysfestival-prosjektet. Bergens byråd for kultur og næring, Julie Andersland, har også signalisert store ambisjoner for festivalen.

Vi ser for oss at Statsraad Lehmkuhl seiler inn i Vågen ledsaget av mange lysende kajaker. En slik seilende «parade» vil vekke stor oppmerksomhet blant alle som bor langs fjorden, fra Laksevåg til Sandviken. Ombord i Statsraaden er kongeparet og Bergens ordfører (de er invitert men har ikke bekreftet om datoene passer). Alle bygnings- og gatelysene i Vågen og på Bryggen kan være slukket når skipet legger til kai. Da blir dekket omgjort til tribune for de ærverdige gjestene. På Bryggen, som er avstengt for anledningen, står tusenvis av tilskuere fra fjern og nær spent og venter. Mens de lysende kajakkene kommer inn fra sjøsiden, kommer buekorps med lysende trommestikker fra byens gater og smau. Alle samles på Bryggesiden. Det stilner.

Akkompagnert av musikk, med fokus på lys, Bergen og havet, ser vi et lysshow og video-mapping som forteller Bergens historie.

Frode Grytten har takket ja til invitasjonen om å skrive og fremføre poesi om Bergen og Vestland, og vi ønsker at flere poeter med ham leser, akkompagnert av musikk, fra Statsraadens dekk. Forestillingen tenkes å vare i ca 30 minutter. Vi ønsker også at forestillingen streames slik at de som ikke kan komme inn til byen får oppleve den.

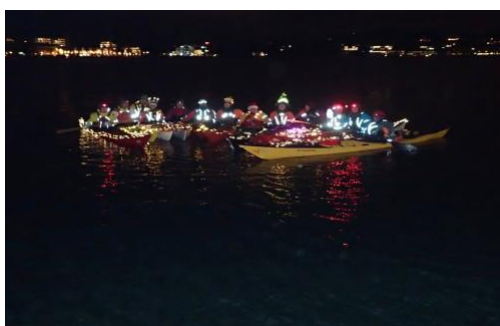
Bjarte Hjelmeland er ønsket som regissør for arrangementet og vi vil invitere ham til dette så snart vi får bekreftet ytterligere finansiering.

Vi ønsker en forestilling som engasjerer og imponerer, opplyser og informerer, om Vestland, Bergen, havet, lyset og historien.

Elementer i jubileumsmarkeringen

Statsraad Lehmkuhl. Stiftelsen er svært positive til å delta på markeringen og har bekreftet deltagelse. Skipet kan lyses opp og kadetter kan synge Shantier på veien inn Vågen.

Kajakk-klubber har allerede vært i dialog med koordinatoren for jubileumsåret med ønske om å markere seg denne dagen.

Buekorpsene med lysende trommestikker er et kunstprosjekt som Morten Traavik har tatt initiativ til. Han ønsker å innlemme dette i vår jubileumsforestilling, uten ekstra kostnad for oss.

- **Inviterte gjester:** Invitasjon til kongeparet og Bergens ordfører er en forutsetning for midlene fra kommunen til gjennomføring av jubileumsmarkeringen. Varsel om dato er sendt og formell invitasjon sender vi 15. august.
- **Musikk** som er med på å gi oss en innlevelse og bidra dramaturgisk til lysforestillingen. Vi ønsker å engasjere en komponist til dette.
- **Frode Grytten** har takket ja til invitasjon. Flere vestlandske poeter skal inviteres til å skrive og lese poesi akkompagnert til musikk, fra Statsraadens dekk.
- **Lysshow og video-mapping** som forteller Bergens historie med fokus på Bergen, Vestland, havet og lyset. Det er flere interessante leverandører av video-mapping. Erik Ferguson, en lokal ressurs på 3D-animasjon, har sagt seg interessert i å bidra, sammen med et team av animatører.
- **Gjennomføring:** Vi har dialog med et eventselskap om gjennomføringen.
- **Regi:** Regissør og skuespiller Bjarte Hjelmeland ville egnet seg svært godt i denne sammenhengen. Vi ønsker å sende ham en forespørsel innen utgangen av august.

Kostnadsoverslag Jubileumsforestillingen

Regi:	75.000
Gjennomføring:	300.000
Statsraad Lehmkuhl og kajaker	50.000 (kun til belysning og tribune)
Lysende bukorps:	0 (har mottatt offentlige prosjektmidler)
Musikk/musikkredaktør/komponist	50.000
Honorar forfatter tekst og opplesning	75.000
Teknikk	1.000.000
Videomapping innhold	300.000
Belysning av Bryggen mm	150.000
<u>Sum jubileumsforestilling</u>	<u>kr. 2.000.000</u>

ANDRE NØKKELPROSJEKTER

- Livet i havet - Møhlenpris -> USF + Vågen: Pågående signalverk, lyssetting under vann, i samarbeid med Renere Havn, Klimseksjonen, Bergen Kommune mfl. Hensikten er å

lysette sjølinjen og samtidig peke på det opprenskingsarbeidet som er i gang.

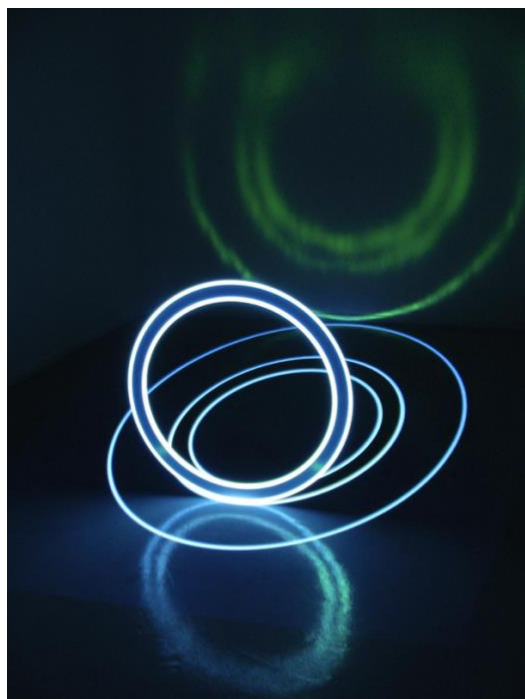
- Arkeologiske steder og AR-teknologi – Dette er et signalprosjekt hvor festivalen benytter sin posisjon til å sette lys på et tverrfaglig prosjekt som omhandler arkeologi. HLV utvikler i samarbeid med oss en nyskapende visualisering av arkeologisk arbeid. Publikum skal få mulighet til å se hva som er under grunnen ved hjelp av 3D-modeller på sine mobiltelefoner.
- Festivalkunstner: Hvert år vil vi invitere en lysfestivalkunstner. Til den første festivalen har vi invitert HC Gilje som er en av Norges ledende lyskunstnere. Vi er i dialog med KODE, Bergen Kommune og Østre om plassering av verkene.
- Eksperimentelle lysprosjekter. På festningsområdet og Koengen ser vi for oss store effektfulle installasjoner i regi av Petter Bergerud og andre etablerte aktører. KMD ved Petter Bergerud er positiv til dette.
- Belysning i gater og byrom – Gater, smau og byrom, stier og turveier skal lyses opp. Vi er i dialog med blant andre lysfaggruppen «Lyskultur Vest» om hvordan dette kan gjøres, både vedr utforming og gjennomføring. Vi vil også kontakte «Norske Lysdesignere».
- Interaktive familieprosjekter – I Nygårdsparken og på Fløyen ønsker vi lysaktiviteter for barn og unge. Opplevelsespark med en lysrute som gir oppdagelser, lysinstallasjoner, overraskelser og verkstedsmuligheter. Vi er i dialog med både Kommunen, VilVite og Fløyen AS om dette. Vi har søkt om midler fra Sparebanken Vest, venter på svar.
- Fagutviklende tiltak - Kompetanseutviklende prosjekt for teknikere og lysdesignere på teaterinstitusjonene DNS, Hordaland Teater og Ole Bull Scene. De er alle svært positive til dette. Vi tar sikte på å få realisert et lysfaglig seminar som legges i forkant og overlapper festivalen. Vi er i dialog med faggruppen «Lyskultur» om dette. Vi vil også ta sikte på å ha en eksperimentell arena for lyskunstnere og lysdesignere på USF. Her vil lyskunstnere kunne utfolde seg i forbindelse med konserter og happenings.
- Byens øvrige kulturinstitusjoner - Østre, Landmark, USF, Forum kino, Cornerteatret og andre aktører med kapasitet til å huse verk, forestillinger og aktiviteter vil oppfordres til å kuratere sitt eget program for anledningen og dermed bli presentert i festivalens program. Økonomisk bidrag i eventuelle co-produksjoner kan også diskuteres og må slik det foreløpig er tenkt inngå som bidrag til festivalen.
- Light Art Collection - Amsterdam Light Festival arrangeres fra slutten av november til slutten av januar hvert år. Light art Collection forvalter en samling verk som har base i denne og flere andre festivaler som er med i Light Art Collections nettverk. Ett verk koster ca kr 3-400.000,- å leie i ca en måned. Det kreves leie av minimum 6 verk for å delta i nettverket. Det vil da gi oss mulighet for konsultasjon med ekspertise og for å leie

ut norske verk via LAC. Sum for 6 verk: ca NOK 1.5mill. Tilknytning til slike nettverk er eksempel på verdier som vil bidra til å gjøre det lettere for norske kunstnere å nå ut internasjonalt.

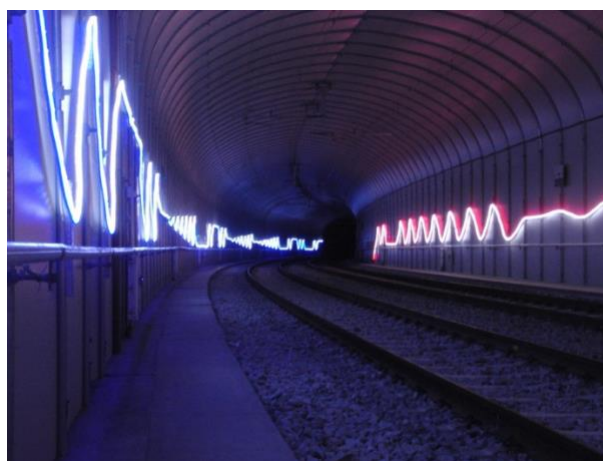

Andre eksempler på lysverk

Festivalkunstner HC Gilje:

«Circle»

«Puls»

FINANSIERING

Hovedtall:

Nygårdsparken	900 000
Jubileumsmarkering	2 000 000
HC Gilje	600 000
Light Art Collection	1 500 000
Øvrige områder	500 000
Markedsføring og adm	1 000 000
Tilgjengelige prosjektmidler	500 000
SUM	7 000 000

Søknad om finansiering fra Fylkeskommunen:

Jubileumsforestilling	500.000
Global Rainbow (i Bergen)	480.000
Festivaladministrasjon	20.000

Søknadssum Fylkeskommunen: 1.000.000

FREMDRIFTSPLAN

Utviklingsfasen foregår fra mai til juni 2019. Det er nå vi former festivalen og søker om å få den finansiert og realisert. August til desember er forarbeidsfasen hvor alle avtaler og planer settes. Vi gjør da kalkulering ihht. finansiering, starter arbeidet med planlegging og tilknytter oss nødvendig kompetanse. I august besluttet program i samråd med kunstfaglig komité. I september annonserer vi programmet for våre samarbeidspartnere. Under Lysfesten 23.november annonserer vi programmet for publikum. I januar gjennomføres festivalen, og i februar gjør vi etterarbeid og evaluering. Deretter starter arbeidet med å få finansiert og gjennomført festivalen for 2021.

Med hilsen
For Bergen Sentrum AS / Bergen Lights

Marianne Rønning
Prosjektleder

Birk Nygaard
Kunstnerisk leder

Steinar Kristoffersen
Daglig leder